

Voorbeeldzinnen

Hoe te gebruiken

Om de leesbaarheid van de patiëntenbijsluiter te helpen verbeteren, heeft het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) voorbeeldzinnen opgesteld voor regelmatig terugkerende informatie. In opdracht van het CBG heeft landelijk expertisecentrum gezondheidsverschillen Pharos de voorbeeldzinnen getest met testpersonen die moeite hebben met lezen en schrijven om tot een begrijpelijke vertaling te komen.

De voorbeeldzinnen zijn bedoeld als hulpmiddel voor het opstellen van de bijsluiter en andere medicijninformatie voor de patiënt. De voorbeeldzinnen gaan over vier onderwerpen: medicijn vergeten, zwangerschap, borstvoeding en rijvaardigheid. Voor veel bijsluiters zullen deze zinnen toepasbaar zijn, maar het kan natuurlijk zo zijn dat de situatie voor een specifiek medicijn afwijkt van de voorbeeldzinnen. Een zin kan dan niet letterlijk worden overgenomen, maar kan wel als voorbeeld worden gebruikt en woorden kunnen zoveel mogelijk gelijk worden gekozen. De voorbeeldzinnen zijn beschikbaar op de website van het CBG en zullen wanneer dat nodig is worden aangepast.

Gebruik van de voorbeeldzinnen

- Sommige voorbeeldzinnen hebben één patiëntvriendelijke vertaling. Sommige voorbeeldzinnen hebben meerdere patiëntvriendelijke vertalingen. Pharos adviseert de langste, meest complete vertaling te gebruiken. Omdat sommige vertalingen soms te lang zijn om op te nemen in de bijsluiter, zijn ook kortere opties toegevoegd die voldoende begrepen worden.
- Opsommingen zijn beter leesbaar met bullet points. Dit heeft ook de voorkeur. Afhankelijk van waar in de bijsluiter de uitleg wordt gebruikt, is dit echter niet altijd mogelijk. Bijvoorbeeld bij de opsomming van bijwerkingen. Dan kan ervoor worden gekozen de opsomming op één regel over te nemen met komma's i.p.v. bullet points.
- Het is af en toe nodig om de woords- of zinsvolgorde aan te passen om de tekst passend te maken voor in de bijsluiter. Dit is afhankelijk van waar de uitleg wordt gebruikt. Let hierbij wel op dat het samenvoegen van woorden niet wenselijk is.
- Bij sommige termen is informatie tussen haken <bijvoorbeeld> toegevoegd. Deze informatie is optioneel of er moet een keuze worden gemaakt. Voorbeelden dienen zo concreet mogelijk te zijn.
- In de zinnen is consistent voor het woord **medicijn** gekozen. Dit wijkt af van het QRD-template. Medicijn wordt in Nederland beter begrepen dan middel. Wij raden, waar mogelijk, het gebruik van medicijn i.p.v. middel aan. Dit zal echter niet altijd mogelijk zijn, bijvoorbeeld als maar een deel van de bijsluitertekst wordt herzien en medicijn en middel wisselend worden gebruikt door de tekst heen.

Medicijn vergeten (rubriek 3 bijsluiter)

Medicijn vergeten – geen actie nodig	
Optie 1	Het is niet erg als u dit medicijn 1 keer vergeet.
Voor medicijnen op recept	Het is niet erg als u dit medicijn 1 keer vergeet. U hoeft het niet extra te nemen. Neem nooit meer dan op het doosje staat.
Voor zelfzorgmedicijnen	Het is niet erg als u dit medicijn 1 keer vergeet. U hoeft het niet extra te nemen. Neem nooit meer dan in de bijsluiter staat.

Medicijn vergeten – direct innemen	
Bij dagelijks gebruik	Bent u dit medicijn vergeten? Neem het direct.
Bij gebruik 1 keer per dag	Bent u dit medicijn vergeten? Neem het direct. Let op: neem dit medicijn niet meer dan 1 keer per dag.

Medicijn vergeten – wekelijkse inname	
Bij gebruik 1 keer per week	Dit medicijn gebruikt u maar 1 keer per week. Doe dat altijd op dezelfde vaste dag. <Zet het bijvoorbeeld op uw kalender of in uw agenda.> Als u het medicijn vergeet en het is 1, 2 of 3 dagen na de vaste dag: neem het dan direct. <Neem het volgende medicijn weer op de vaste dag.> Is het 4 dagen later? Bel dan de apotheker voor overleg.

Zwangerschap (rubriek 2 bijsluiter)

Zwangerschap – niet gebruiken	
Optie 1 – Kort	Let op! Niet gebruiken als u zwanger bent. Dit medicijn is slecht voor de baby in uw buik.
Optie 2 – Lang	Let op! Niet gebruiken als u zwanger bent. Dit medicijn is slecht voor de baby in uw buik. De baby kan last krijgen van: - - - U mag niet zwanger worden als u dit medicijn gebruikt. Gebruik altijd een condoom of ander middel om niet zwanger te worden. Bent u toch zwanger geworden? Ga dan direct naar uw arts.

Zwangerschap – vraag aan uw arts	
Optie 1	Bent u zwanger? Of wilt u zwanger worden? Vraag aan uw arts of u dit medicijn mag gebruiken.
Optie 2	Vraag aan uw arts voor u dit medicijn gaat gebruiken. Het is niet zeker of dit medicijn veilig is voor zwangere vrouwen.

Borstvoeding (rubriek 2 bijsluiter)

Borstvoeding – geef geen borstvoeding	
Optie 1	Geef geen borstvoeding als u dit medicijn gebruikt. Dit medicijn komt in de moedermelk en dat is slecht voor de baby.

Borstvoeding – vraag aan uw arts	
Optie 1	Geeft u borstvoeding? Dit medicijn kan in de moedermelk komen. Vraag aan uw arts of u dit medicijn mag gebruiken.
Optie 2	Dit medicijn komt in de moedermelk. Het is niet zeker of dit medicijn veilig is voor de baby. Vraag aan uw arts of u dit medicijn mag gebruiken.

Borstvoeding – geen problemen bekend	
Voor medicijnen op recept	Geeft u borstvoeding? Er zijn geen problemen voor de baby bekend. Neem niet meer dan op het doosje staat.
Voor zelfzorgmedicijnen	Geeft u borstvoeding? Er zijn geen problemen voor de baby bekend. Neem niet meer dan in de bijsluiter staat.

Rijvaardigheid (rubriek 2 bijsluiter)

Rijvaardigheid – waarschuwing	
Optie 1	<p>Let op als u na het innemen van dit medicijn gaat autorijden of machines gebruikt. <Bijvoorbeeld een boormachine of een machine in een fabriek.></p> <p>Rijd geen auto en gebruik geen machines als u last heeft van bijwerkingen zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slaperig zijn - duizelig zijn - slecht zien - dubbel zien <p><Weinig mensen hebben last van deze bijwerkingen.></p>

Rijvaardigheid – rijd geen auto	
Optie 1	<p>Rijd geen auto en gebruik geen machines <(bijvoorbeeld een boormachine of een machine in een fabriek)> met dit medicijn. Dat is gevaarlijk omdat u last kunt krijgen van bijwerkingen zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slaperig zijn - duizelig zijn - slecht zien - dubbel zien